

VMM: "Vlaamse waterlopen schoner maar kwetsbaarder"

nieuws

Dankzij investeringen in waterzuivering en inspanningen van de landbouw en de bedrijven is de waterkwaliteit in Vlaanderen een stuk beter dan enkele decennia geleden. De laatste jaren vertraagt de verbetering wel en paradoxaal genoeg zorgt een betere waterkwaliteit tegelijk voor een grotere gevoeligheid voor incidentele lozingen. Dat deelt VMM mee op basis van haar meetresultaten van 2011.

🕒 8 NOVEMBER 2012 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:07

Lees meer over:

mest

water

□
Dankzij investeringen in waterzuivering en inspanningen van de landbouw en de bedrijven is de waterkwaliteit in Vlaanderen een stuk beter dan enkele decennia geleden. De laatste jaren vertraagt de verbetering wel en paradoxaal genoeg zorgt een betere waterkwaliteit tegelijk voor een grotere gevoeligheid voor incidentele lozingen. Dat deelt de Vlaamse Milieumaatschappij mee op basis van haar meetresultaten van 2011.

Globaal is de kwaliteit van onze waterlopen merkkelijk verbeterd, zo blijkt uit de metingen van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De laatste jaren gaat het minder snel in de goede richting. "Door lokaal de vervuilingbronnen in detail te identificeren en systematisch aan te pakken, komt Vlaanderen wel stap voor stap dichterbij de Europese doelstellingen", aldus VMM.

Ietwat tegenstrijdig lijkt het dat de betere waterkwaliteit ook voor meer kwetsbare ecosystemen zorgt. "Naarmate de waterkwaliteit verbetert, neemt namelijk de diversiteit van het waterleven in de rivier ook toe. Een plotse daling van die waterkwaliteit, bijvoorbeeld door een incidentele (bedrijfs)lozing of riooloverstort, kan dan een veel groter verlies aan waardevolle waterorganismen betekenen", verduidelijkt VMM.

Voor stikstof en fosfor blijft landbouw de grootste bron van verontreiniging. Door bemesting is de landbouw verantwoordelijk voor het grootste aandeel van de totale stikstofvracht die in het

oppervlaktewater terechtkomt. Samen met de huishoudens is de landbouw verantwoordelijk voor het merendeel van de fosforbelasting van het oppervlaktewater.

Na een geleidelijke verbetering ten opzichte van 2000 zijn de verliezen van stikstof en fosfor naar het oppervlaktewater de laatste vier jaar nagenoeg constant. De gemiddelde nitraatconcentratie in de Vlaamse waterlopen daalde in 2011 wel naar de laagste waarde sinds meer dan een decennium. De fosfaatconcentratie is relatief constant sinds 2002, met slechts geringe schommelingen van jaar tot jaar.

Een blik op de resultaten van het MAP-meetnet in landbouwgebied leert dat er in het winterjaar 2011-2012 ongeveer evenveel meetpunten zijn zonder overschrijding van de nitraatdrempel als in 2008-2009 en 2009-2010. Uit de analyse per waterbekken blijkt dat de nitraatconcentratie in zeven van de elf bekkens verbeterde. In het Leiebekken werd zelfs een daling met tien procent genoteerd. Opvallend is het minder goede resultaat van het IJzerbekken (+ 8%), dat de lijst met rode meetpunten nu aanvoert, en het bekken van de Brugse Polders (+ 9%). In vijf bekkens werd de doelstelling voor 2014 uit het mestactieplan reeds bereikt.

Gewasbeschermingsmiddelen waarvoor een milieukwaliteitsnorm bestaat, worden minder vaak teruggevonden dan deze waarvoor geen milieukwaliteitsnorm bestaat. Zo worden bijvoorbeeld de bestrijdingsmiddelen diuron en isoproturon teruggevonden in de grote meerderheid van de meetplaatsen in het oppervlaktewater. "Deze vaststelling wijst enerzijds op het succes van het Europese en Vlaamse normeringsbeleid, maar anderzijds ook op de noodzaak van een dynamische regelgeving die de markt blijvend van nabij volgt", meent VMM.

De metingen van de waterbodemkwaliteit wijzen op een positieve evolutie sinds 2000, met een sterke afname van het percentage sterk verontreinigde waterbodems (van 50 naar 24%) en een toename van het percentage licht verontreinigde bodems. Het percentage niet verontreinigde waterbodems blijft echter zeer laag. Waterbodems blijven dus een belangrijke potentiële bron van verontreiniging door middel van uitloging naar oppervlaktewater.

De Europese kaderrichtlijn Water besteedt bijzondere aandacht aan de biologische aspecten van een waterloop. Voor Europa volstaat een goede water- en waterbodemkwaliteit op zich niet. Rivieren en beken moeten ook een evenwichtige fauna en flora herbergen. Ondanks de gerealiseerde verbeteringen liggen Europese doelstellingen voor 2015 (met uitstel mogelijk tot 2027) in Vlaanderen nog veraf.

Met haar verscheidene meetnetten, houdt de VMM van bron tot monding de vinger aan de pols van de Vlaamse waterlichamen. De meetresultaten voor het oppervlaktewater voor 2011 worden op de website van VMM gepubliceerd. Zij maken duidelijk welke stoffen er zich in onze waterlopen bevinden, hoe ze daar terechtkomen en of er normen worden overschreden.

Meer info: [Kwaliteit oppervlaktewater](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)